

BULL LET INN 1 2014

Vyjádření AVPO ČR k výkladům nového občanského zákoníku, které se týkají právní úpravy spolků STR. 3

ČESKÁ REPUBLIKA

Z ČINNOSTI AVPO ČR

AVPO ČR má za sebou nabitý rok (a čeká ji další takový)

Na počátku existence Asociace veřejně prospěšných organizací ČR (AVPO ČR) byl záměr vybudovat profesionálně fungující asociaci. Po třech letech fungování k tomuto cíli AVPO ČR stále míří a upevňuje si svoje místo v českém neziskovém sektoru. V době jejího vzniku zde některé jiné asociace, ať už oborové nebo územní všeoborové, jako například Asociace nestátních neziskových organizací ČR, působili již řadu let. Přesto si AVPO ČR, jako další celostátní všeoborová asociace, našla svoje pevné místo v neziskovém sektoru a její poslání oslovuje ty neziskové organizace, pro které jsou důležité profesionalita, spolehlivost a transparentnost. **Aktuálně má AVPO ČR 88 členů**

Členskou základnu AVPO ČR tvoří neziskové organizace, jejichž posláním je vykonávání veřejně prospěšných činností nebo poskytování veřejně prospěšných služeb. Všechny členské organizace musí navíc splňovat členské podmínky, které zaručují vysokou míru transparentnosti. Z tohoto pohledu není pro AVPO ČR tím nejpodstatnějším počtem členů, daleko důležitější je spolehlivost a transparentnost členských organizací. To je také jeden z důvodů, proč jsou od 1. ledna 2014

již od roku 2012. Nejprve navštívili v rámci projektu podpořeného z Programu švýcarsko-české spolupráce Nadaci ZEW v Curychu. Tam se dozvěděli, jak je nastavena veřejná prospěšnost ve Švýcarsku, a jak funguje tamní hodnocení spolehlivosti neziskových organizací. Na tento projekt navázal další, už rozsáhlejší s názvem Cesta ke zvýšení věrohodnosti neziskových organizací: zavedení systému hodnocení spolehlivosti neziskových organizací v ČR, v rámci kterého měl tým AVPO ČR možnost studovat hodnocení spolehlivosti též v Německu a Španělsku. Projekt je financován z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (OPLZZ) prostřednictvím Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

V létě proběhly zahraniční studijní cesty, budoucí hodnotitelé připravovali metodiku a na doporučení zahraničních kolegů vznikla hned na počátku Rada pro hodnocení spolehlivosti veřejně prospěšných organizací, jejímiž členy jsou odborníci na podnikatelský, akademický, veřejný, mediální

a neziskový sektor. Rada je nezávislý orgán. Bude schvalovat metodiku i její případné následné změny ale především bude jejím úkolem rozhodovat o udělení i případném odejmutí Značky spolehlivosti.

V letošním roce proběhne pilotní ověření hodnocení spolehlivosti ve 22 členských organizacích AVPO ČR. Dále bude dokončen marketingový plán pro Značku spolehlivosti a bude stanovena cena za celý proces hodnocení. V této chvíli je cílem a zároveň přáním AVPO ČR, aby náklady na hodnocení byly rozloženy z části mezi dárcy, kteří myšlenku a poslání Značky spolehlivosti podpoří svými dary, a z části je uhradí organizace, která bude chtít Značku spolehlivosti získat.

ZÁKON O STATUSU VEŘEJNĚ PROSPĚŠNOSTI

V červnu 2013 schválila ještě minulá poslanecká sněmovna návrh zákona

o statusu veřejně prospěšnosti, avšak Senát, který jej následně projednával v srpnu, zákon zamítl (jako jediný zákon v balíčku doprovodné legislativy k novému občanskému zákoníku). Zákon byl v Poslanecké sněmovně a Senátu projednáván ve verzi, která už neodpovídala větší novému konsenzu pracovní skupiny tvořené téměř padesáti zástupci neziskových organizací (včetně zástupců významných asociací) a zástupci ministerstva spravedlnosti. Tuto pracovní skupinu díky finanční podpoře CEE Trust koordinovala AVPO ČR. Předložený návrh zákona se od toho schváleného pracovní skupinou lišil především v tom, že stanovoval neziskovým organizacím povinnost vydávat výroční zprávu, jejíž součástí měla být také řádná účetní závěrka. Oborové asociace, tvořené převážně spolky provozujícími zájmovou činnost, spolu s odbory protlačily v připomínkovém řízení změnu, která umožňovala získat status také pro organizace jež účetní závěrku nevydávají. Je to tím, že stále využívají dlouhodobě kritizované výjimky uvedené v zákoně o účetnictví, která umožňuje spolkům a odborům účtovat v takzvaném jednoduchém účetnictví.

Zákon o statusu veřejně prospěšnosti bude pravděpodobně na začátku roku 2014 opět předložen ke schválení Vládě a poté i Parlamentu. AVPO ČR, stejně jako v loňských letech, bude i tentokrát usilovat, aby byl schválen zákon, který bude mít smysl a nebude ustupovat požadavkům odborů a spolků provozujících zájmovou činnost. Jsme totiž přesvědčeni, že status veřejně prospěšnosti by měly získat pouze takové neziskové organizace, které vyhoví alespoň minimálním požadavkům na jejich transparentnost.

SÍŤOVÁNÍ – NAVENEK I DOVNITŘ

Jedny z klíčových aktivit každé asociace by měly být ty, které pomáhají členům asociace spolupracovat nejen mezi sebou, ale také navenek s domácími nebo zahraničními kolegy. Pro AVPO ČR je síťování a vzájemná podpora jednou z priorit, které se nesnaží pouze deklarovat, ale také je svojí činností naplňovat.

Jednou z interně zaměřených aktivit tohoto typu je například společný projekt pěti pražských členských organizací a AVPO ČR, jehož cílem je v těchto organizacích etablovat nebo upevnit pracovní místo fundraisera a pomoci tak posílit jejich dlouhodobou existenci. Projekt je financován z Operačního programu Praha-Adaptabilita (OPPA). Navenek spatřuje AVPO ČR význam síťování především ve sdílení zkušeností a společného know-how prostřednictvím členství v důležitých strukturách. Pokud jde o Českou republiku, je AVPO ČR již od začátku roku 2013 členem Asociace nestátních neziskových organizací ČR (ANNO ČR) a od podzimu 2013 členem Unie zaměstnavatelských svazů (UZS), kde prezident AVPO ČR působí současně jako viceprezident sekce neziskových organizací.

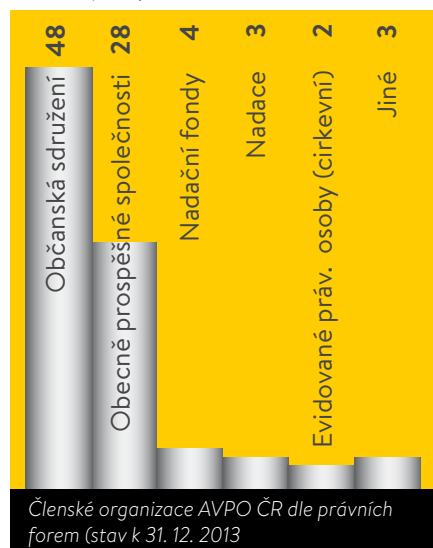
Na mezinárodní úrovni je AVPO ČR od roku 2011 členem The European Network of National Civil Society Associations (ENNA), která sdružuje nadoborové střešní nebo servisní organizace neziskového sektoru z jednotlivých členských zemí EU, každá země může mít přítom v ENNA pouze jednoho zástupce. Prezident AVPO ČR je navíc členem správní rady ENNA.

V roce 2013 byla AVPO ČR součástí The European Year of Citizens Alliance (EYCA) a koordinovala její činnost v ČR. Spolupracovala při tom s Úřadem vlády ČR a Zastoupením Evropské komise v ČR.

Od podzimu 2013 je AVPO ČR též přidruženým členem International Committee on Fundraising Organizations (ICFO). Což je mezinárodní asociace, která sdružuje subjekty hodnotící spolehlivost neziskových veřejně prospěšných organizací v jednotlivých zemích. Své zástupce má v ICFO 15 zemích z celého světa.

Ing. Marek Šedivý

Prezident Asociace veřejně prospěšných organizací ČR

dvě kategorie členů – řádní a přidružení. Řádní splňují veškeré podmínky pro členství v AVPO ČR, zatímco ty organizace, které se ještě nemohou prokázat žádnou historií nebo pracují na splnění všech podmínek členství, jsou členové přidružení.

Nové stanovy schválené valnou hromadou v prosinci 2013 přinášejí však ještě více novinek. AVPO ČR má nově správní radu, která kromě jiného, od začátku roku rozhoduje právě o přijetí nových členů a dále o rozpočtu nebo strategii Asociace. Dle nových stanov vzniká též Rada pro hodnocení spolehlivosti veřejně prospěšných organizací.

HODNOCENÍ SPOLEHLIVOSTI VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÝCH ORGANIZACÍ

Vznik zmíněné rady pro hodnocení spolehlivosti souvisí s realizací projektu, na kterém prezident a pracovníci sekretariátu Asociace pracují

STANOVISKO

Vyjádření asociace veřejně prospěšných organizací ČR (AVPO ČR) k výkladům nového občanského zákoníku, které se týkají právní úpravy spolků

AVPO ČR se v posledních měsících intenzivně zabývala novým občanským zákoníkem a změnami, které v souvislosti s nabytím jeho účinnosti ode dne 1. ledna 2014 čekají prakticky všechny neziskové organizace. Vášnivě debaty se týkaly především nové úpravy spolků - jejich hlavní a vedlejší činnosti, výdělečné činnosti, podnikání a zejména možnosti či nemožnosti poskytovat služby veřejnosti v rámci hlavní činnosti.

AVPO ČR několikrát diskutovala výše uvedená témata s představiteli Ministerstva spravedlnosti i se zástupci síťových organizací. Obdrželi jsme také rozsáhlé Výkladové stanovisko Expertní skupiny Komise pro aplikaci nové civilní legislativy při Ministerstvu spravedlnosti.

Stanovisko Expertní skupiny delo názoru AVPO ČR jasně zdůrazňuje nutnost individuálního přístupu při posuzování činnosti jednotlivých spolků. AVPO ČR je v denním kontaktu s neziskovými organizacemi, které se na ni obrací se žádostmi o radu. V této souvislosti přinášíme vlastní stanovisko k výkladu nového občanského zákoníku, které je odsouhlasené Valnou hromadou AVPO ČR konanou 6. prosince 2013, a které budeme ctít při naší další práci.

Současný výklad Expertní skupiny jasně nevymezuje, co v rámci hlavní činnosti spolků možné je a co není. Otazník stále visí zejména nad pojmem „výdělečná činnost“, který postrádá všeobecně akceptovaný právní výklad. Je zřejmé, že zcela jasno do této problematiky vnese až judikatura soudů v následujících letech.

Ačkoli jde o otázku stále spornou, je podle názoru AVPO ČR přípustné, aby se spolky věnovaly též výdělečným činnostem, jako je tomu doposud u občanských sdružení. AVPO ČR respektuje převažující výklad platné legislativy, na druhou stranu však staví etické fungování neziskových organizací i nad základní právní normou, kterou je nový občanský zákoník.

Je přípustné, aby se spolky věnovaly též výdělečným činnostem.

Hlavním účelem a smyslem existence spolku je výkon spolkové činnosti, nikoli poskytování služeb veřejnosti. Poskytuje-li spolek veřejnosti služby v rámci své hlavní činnosti, mělo by toto poskytování vždy směřovat k naplnění účelu spolku.

Je třeba rovněž zdůraznit, že vnitřní struktura spolku zpravidla není pro poskytování služeb vhodná ani z manažerského hlediska.

Za hlavní činnost spolku lze považovat činnost, která:

a) slouží naplňování poslání spolku a (současně)

b) je ve vztahu ke všem vedlejším činnostem dominantní – tzn. využívá z většiny lidské i materiální zdroje spolku.

V souladu s § 217 odst. 1 nového občanského zákoníku nesmí být hlavní činností spolku podnikání ani jiná výdělečná činnost. Za podnikání považujeme každou aktivitu, jež je provozována soustavně a zároveň slouží k dosahování zisku. Přitom není podstatné, zda je toto dosahování zisku jediným cílem dané činnosti, nebo jde jen o jeden z většího počtu jejích cílů. Rovněž není podstatné, jak spolek s dosaženým ziskem naloží.

Některé spolky se svým uspořádáním fakticky blíží obchodním korporacím.

Spolky, které zároveň zaměstnávají většinu svých členů nebo členů statutárních orgánů, jsou z pohledu AVPO ČR považovány za organizace sloužící k obživě členů a statutárních nebo dozorčích orgánů, což je v přímém rozporu s etickými principy, na nichž stojí neziskový sektor. Takto fungující

spolky se fakticky blíží obchodním korporacím (např. společností s ručením omezeným).

Ze všeho co bylo výše uvedeno lze vyvodit následující podstatné závěry:

1. Dominantní činností spolku vždy musí být určitá spolková činnost – sdružování osob vedených společným zájmem či záměrem.
2. Pokud spolek vykonává činnost, při níž je dosahováno zisku, musí se tak dít buďto pouze nahodile (např. v případě jednorázové akce), nebo v omezeném rozsahu v rámci vedlejší činnosti spolku.
3. Spolek nemá sloužit primárně k zajištění obživy svých členů ani členů svých orgánů.

AVPO ČR v žádném případě neusiluje o jakoukoli diskriminaci spolků, které v současnosti výše uvedené podmínky nesplňují, pouze se domníváme, že by tyto organizace měly využít možnosti vykonávat své činnosti v rámci jiných právních forem, ať už půjde o zapsaný ústav podle nového občanského zákoníku, nebo například společnost s ručením omezeným dle zákona o obchodních korporacích. AVPO ČR též upozorňuje na málo využívanou možnost, kterou je vyčlenění pouze některých činností (např. právě podnikání) do jiné právní formy, při současném zachování spolku (například zřízením zapsaného ústavu, jehož zakladatelem bude spolek).

AVPO ČR pevně věří, že výkladová praxe soudů opřená o novou civilní legislativu bude s uvedeným stanoviskem v souladu a povede k větší míře transparentnosti a profesionalizace celého neziskového sektoru.

Ing. Marek Šedivý

Prezident Asociace veřejně prospěšných organizací ČR

Chceme aby naše stanoviska byla slyšet! Foto: Wikimedia

Z tohoto pohledu vnímá AVPO ČR spolek jako právní formu určitou především pro sdružování osob (fyzických i právnických).

ČLEN AVPO ČR SE PŘEDSTAVUJE

Společnost Fosa: Imaginární rozhovor se skeptickým čtenářem

SKEPTICKÝ ČTENÁŘ (SČ):

A já je, zase další neziskovka, která někomu pomáhá ...

PETRA VITÁKOVÁ, ŘEDITELKA (PV):

V Praze a okolí je služeb pro dospělé lidi s mentálním postižením a jiným znevýhodněním opravdu více. Společnost Fosa je ale jedinečná svým zaměřením. Usiluje totiž o to, aby tito lidé zůstali ve svém přirozeném prostředí, mohli dělat vše, co ostatní lidé, byli samostatní a přebírali odpovědnost za svůj život. Předchází jejich shromažďování v zařízeních na základě stejného znevýhodnění a zároveň se snaží, aby její služby využívali po co nejkratší dobu a nestali se na nich závislími.

SČ:

No to mi neříkejte, že každý člověk s mentálním postižením může být samostatný.

PV:

Máte pravdu. Podmínkou je, že chce svůj život změnit tak, aby o něm více rozhodoval, dělal více věcí sám a nesl za svá rozhodnutí a činy, větší míru odpovědnosti. Naši pracovníci mu pomohou vytvořit takové podmínky, aby to zvládl.

pracovišti, ale neumějí si práci sami najít a udržet. Pomáháme jim získat dovednosti nezbytné k nalezení práce: sestavit životopis, oslovit zaměstnavatele, připravit se na pohovor. Po získání zaměstnání pokračujeme v podpoře přímo na pracovišti, a to až do chvíle, kdy zaměstnanec i zaměstnavatel vnímají, že už mohou společně pokračovat bez nás. V roce 2013 jsme pomohli získat stabilní práci deseti lidem, kteří již pracují samostatně.

asistenta stejné věci, jako lidé bez postižení: chodit do práce, do školy, věnovat se svým volnočasovým aktivitám, zajít na kávu, na výstavu, na procházku nebo si nakoupit a vyřídit si své osobní záležitosti na úřadech nebo u lékaře. Asistent za ně ale nedělá to, co zvládnou sami. V uplynulém roce jsme poskytli 31 lidem 2 525 hodin asistence. Přitom máme stále volnou kapacitu – službu můžeme poskytnout ihned, bez čekání.

Asistent za klienty nedělá to, co zvládnou sami. Foto: Fosa, o.p.s.

LUCIE BURSÁKOVÁ, VEDOUcí PODPORY SAMOSTATNOSTI OSA:

V naší službě dospělí lidé s mentálním postižením trénují běžné dovednosti, aby mohli posléze něco dělat úplně sami. Vše je naplánováno tak, aby to bylo pro daného člověka zvládnutelné. Například když potřebuje chodit sám na nákup, zaměříme se na samoobsluhu v sousedství, nikoliv na hypermarket, nakupuje několik věcí na večeri místo zásob na celý týden a platí stokorunou, místo aby skládal přesnou částku v drobných. V loňském roce došlo k pozitivní změně v životech jedenácti uživatelů naší služby.

KRISTÝNA ŠILLEOVÁ, VEDOUcí OSOBNÍ ASISTENCE OSA:

Osobní asistence umožňuje dospělým lidem s mentálním postižením dělat s podporou

DANA KOSIČKOVÁ, KOORDINÁTORKA DOBROVOLNÍKŮ:

Do našeho dobrovolnického programu se může zapojit každý, kdo chce věnovat část svého času na pomoc dospělým lidem s mentálním postižením. Někdo pomáhá pravidelně pár hodin týdně, jiný nárazově jeden víkend v roce. Nevyžadujeme vzdělání ani zkušenosti. Stačí jen chuť a trochu času. Každoročně u nás působí 30 - 40 dobrovolníků.

DITA VOJÍŘOVÁ, VEDOUcí VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU SPOLEČNOSTI FOSA:

V našich kurzech, seminářích nebo při odborných konzultacích a stážích lidé z řad profesionálů i dobrovolníků získávají dovednosti a znalosti pro práci s lidmi se znevýhodněním, především pak s mentálním postižením. V roce

2013 některou z těchto aktivit absolvovalo celkem 99 lidí.

SČ:

Hm, u vás to zkrátka funguje ideálně, co?

PV:

Kdepak! Finanční prostředky na naši činnost představují téměř výhradně dotace a granty z veřejného rozpočtu. Zatím je neumíme získávat jinak. Administrativa spojená s čerpáním prostředků z veřejných zdrojů je však čím dál složitější a paradoxně ji nelze z těchto peněz často financovat. Malé organizace dnes téměř nemají šanci se na trhu poskytovatelů sociálních služeb udržet.

SČ:

Stěžovat si na nedostatek peněz umí každý. Ale něco s tím udělat...

PV:

Ale my už jsme udělali. Společnost Fosa vznikla v roce 2010 spojením dvou malých občanských sdružení s podobnou filozofií. Tím se administrativní náklady na činnost významně snížily. Důraz na hospodárnost však klademe stále. Například proto, abychom ušetřili na vzdělávání našich zaměstnanců, jsme členem Asociace veřejně prospěšných organizací ČR.

SČ:

Tak Vám teda pěkně děkuju. Jo, a prosím Vás, kdybych náhodou u vás chtěl dělat toho dobrovolníka...

Petra Vitáková

Ředitelka FOSA, o.p.s.

V roce 2013 jsme pomohli získat práci deseti lidem s mentálním postižením. Foto: Fosa, o.p.s.

SČ:

Tak to bych rád věděl, jak to děláte.

KLÁRA FIALOVÁ, VEDOUcí PODPOROVANÉHO ZAMĚSTNÁVÁNÍ FORMIKA:

My se věnujeme lidem, kteří chtějí pracovat na běžném

FOSA, O.P.S.

Filipova 2013/3

148 00 Praha 4 – Chodov

E-mail: fosaops@fosaops.org

Tel: 271 910 016, 775 350 115

www.fosaops.org

SLEDUJEME

INFORMACE o změně právní úpravy sdružovacího práva od 1. ledna 2014

I.

Dnem 1. ledna 2014 nabývá účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“) a zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob (dále jen „zákon č. 304/2013 Sb.“).

Citované zákony k témuž datu zrušují zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 83/1990 Sb.“) a zákon č. 116/1985 Sb., o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 116/1985 Sb.“).

Nová zákonná úprava sdružovacího práva se tak dotýká:

- občanských sdružení a jejich organizačních jednotek oprávněných jednat svým jménem,
- odborových organizací a organizací zaměstnavatelů a jejich organizačních jednotek oprávněných jednat svým jménem,
- mezinárodních nevládních organizací zřízených nebo vyvíjejících činnost nebo majících sídlo v České republice a jejich organizačních jednotek oprávněných jednat svým jménem,
- zvláštních organizací pro zastoupení zájmů České republiky v mezinárodních nevládních organizacích,

dosud vedených v příslušných evidencích Ministerstva vnitra podle zákona č. 83/1990 Sb. a zákona č. 116/1985 Sb. Tyto evidence se dnem 1. ledna 2014 považují za spolkový rejstřík, vedený rejstříkovými soudy, na které v plném rozsahu přechází z Ministerstva vnitra agenda týkající se uvedených právnických osob.

II.

1. Ministerstvo vnitra předá do 31. ledna 2014 v elektronické podobě údaje o jmenovaných právnických osobách v rozsahu stanoveném zákonem a do 31. března 2014 předá příslušným rejstříkovým soudům

spisy jmenovaných právnických osob (lhůty k předání jsou stanoveny zákonem č. 304/2013 Sb.).

2. Právní postavení dotčených právnických osob spojené s přechodem na novou zákonnou úpravu:

- občanská sdružení se považují za spolky ve smyslu NOZ, tzn. že se „nepřeregistrovávají“, není dotčena jejich právní kontinuita, je zachována jejich historie a mají stejné identifikační číslo (§ 3045 odst. 1 NOZ).
- organizační jednotky občanských sdružení, oprávněné jednat svým jménem, se považují za pobočné spolky (§ 3045 odst. 2 NOZ).
- (Povinnost uložená statutárním orgánu hlavního spolku podat do tří let od 1. 1. 2014 návrh na zápis pobočného spolku do spolkového rejstříku pod sankcí zániku právní osobnosti pobočného spolku je ve smyslu § 125 odst. 3 zákona č. 304/2013 Sb. považována za splněnou zapsáním údajů,

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Foto: Wikimedia

kteří rejstříkový soud převezme ze základního registru osob a zapíše do spolkového rejstříku bez řízení.)

- Odborové organizace, organizace zaměstnavatelů včetně organizací mezinárodních a jejich organizačních jednotek se považují za odborové organizace, organizace zaměstnavatelů, mezinárodní odborové organizace a jejich pobočné organizace podle NOZ (3046 NOZ).
- Mezinárodní nevládní organizace, kterým bylo podle zákona č. 116/1985 Sb. povoleno vyvíjet činnost, se považují za právnické osoby, které zřídily v České republice zahraniční pobočný spolek podle NOZ (§ 126 odst. 1 zákona č. 304/2013 Sb.) Na zahraniční pobočný spolek se použijí ustanovení NOZ o pobočném spolku.
- Mezinárodní nevládní organizace a zvláštní organizace pro zastoupení zájmů České republiky v mezinárodních nevládních

organizacích, které byly zřízeny nebo kterým bylo povoleno vyvíjet činnost v České republice nebo kterým bylo povoleno mít sídlo v České republice podle zákon č. 116/1985 Sb. se považují za spolky podle NOZ (§ 126 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb.).

3. Povinnosti dotčených právnických osob spojené s přechodem na novou zákonnou úpravu:

Dnem 1. ledna 2014 počínají běžet lhůty, určené jednak k uvedení stanov právnických osob dosud vedených v evidencích Ministerstva vnitra do souladu s donucujícími ustanoveními NOZ, jednak k přizpůsobení zapsaného stavu ve spolkovém rejstříku stavu požadovanému zákonem č. 304/2013 Sb.

Pokud ustanovení stanov dotčených právnických osob odporují donucujícím ustanovením občanského zákoníku, pozbývají tato ustanovení závaznosti dnem nabytí jeho účinnosti. Donucujícími ustanoveními se rozumí např. § 123 a 218 NOZ upravující povinné náležitosti zakladatelského právního jednání.

Do tří let od dne nabytí účinnosti NOZ (tj. do 1. 1. 2017) je dotčená právnícká osoba povinna:

- přizpůsobit stanovy úpravě NOZ a doručit je příslušnému rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin (§ 3041 odst. 2 NOZ),
- doplnit zapisované skutečnosti do veřejného rejstříku podle § 25 zákona č. 304/2013 Sb. týkající se dotčené právnícké osoby (§ 122 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb.)

Do dvou let od ode dne nabytí účinnosti NOZ (tj. do 1. 1. 2016) jsou dotčené právnícké osoby povinny uvést svůj název do souladu s požadavky NOZ.

Dle § 216 NOZ musí název spolku obsahovat slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, postačí však zkratka „z. s.“. Výjimku z této povinnosti připouští § 3042 NOZ z důležitých důvodů, zejména užívala-li právnícká osoba svůj název dlouhodobě a je-li pro ni tak příznačný, že jeho zaměnitelnost nebo klamavost nelze rozumně předpokládat.

V praxi tak může jít o případy, kdy stávající název právnícké osoby ob stojí i za nově právní úpravu, i když zcela neodpovídá jejím požadavkům (např. u označení „cechu“).

Podle § 214 odst. 2 NOZ pokud spolky vytvoří k uplatňování společného zájmu nový spolek jako svůj svaz, vyjádří v názvu nového spolku jeho svazovou povahu. Takovou povahu spolku v jeho názvu nebude nutné vyjadřovat pouze prostřednictvím slova „svaz“, ale i pomocí běžně používaných označení, jako např. „federace“, „asociace“, „unie“ atp. Stejně tak v případě „pobočného spolku“ je toto označení jen druhovým označením a spolky mohou pojmenovat své pobočné spolky i jiným označením, jako např. „sekce“, „základní organizace“ či „místní organizace“ apod.

III.

Od 1. ledna 2014 je nutné podávat návrhy na zápis, změnu zapsaných údajů či jejich výmaz ve spolkovém rejstříku k místně příslušnému rejstříkovému soudu (viz § 75 zákona č. 304/2013 Sb.). Tím je krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud osoby, jíž se zápis ve veřejném rejstříku týká. V případě pobočného spolku je příslušný soud, v jehož obvodu je rejstříkový soud hlavního spolku.

Návrh na zápis spolku do spolkového rejstříku podávají zakladatelé nebo osoba určená ustavující schůzí (§ 226 odst. 2 NOZ).

Dle § 26 odst. 2 zákona č. 304/2013 Sb. návrh na zápis ve věcech pobočného spolku podává spolek. To platí obdobně i pro odborové organizace a organizace zaměstnavatelů a stejně tak i pro jejich mezinárodní formy.

Návrh na zápis lze podat pouze na formuláři, který uveřejní Ministerstvo spravedlnosti na svých internetových stránkách. Návrh musí být doložen listinami o skutečnostech, které mají být do veřejného rejstříku zapsány, a listinami, které se zakládají do sbírky listin v souvislosti s tímto zápisem.

Návrh lze podat v listinné nebo elektronické podobě. Podpis na návrhu na zápis v listinné podobě musí být úředně ověřen. Návrh na zápis v elektronické podobě musí být podepsán uznávaným elektronickým podpisem podle zákona upravujícího elektronický podpis nebo zaslán prostřednictvím datové schránky osoby, jež návrh na zápis podává. **Ať už je návrh podáván v listinné nebo v elektronické podobě, musí být elektronicky vyplněn na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti (§ 17 odst. 1 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.).**

IV.

REGISTR ZÁJMOVÝCH SDRUŽENÍ PRÁVNICKÝCH OSOB

Od 1. ledna 2014 se registr zájmových sdružení právníckých osob podle dosavadních právních předpisů považuje za **spolkový rejstřík** podle zákona č. 304/2013 Sb.

Existující zájmová sdružení právníckých osob vzniklá podle dosavadních právních předpisů **se od 1. ledna 2014** řídí i nadále dosavadními právními předpisy (viz § 3051

NOZ). Od tohoto dne vykonávají působnost krajských úřadů v oblasti evidování zájmových sdružení právníckých osob rejstříkové soudy, a proto veškeré návrhy na změnu zapsaných údajů či jejich výmaz se podávají příslušnému rejstříkovému soudu, kterým je krajský soud, v jehož obvodu je obecný soud zájmového sdružení právníckých osob, jehož se zápis ve veřejném rejstříku týká (viz § 75 zákona č. 304/2013 Sb.). V případě návrhu na změnu zapsaných údajů či jejich výmaz týkajícího se zájmového sdružení právníckých osob není předepsán povinný formulář.

Údaje a dokumenty dosud vedené u krajského úřadu v registru zájmových sdružení právníckých osob, které se týkají dobrovolných svazků obcí, se dnem 1. ledna 2014 stávají součástí rejstříku svazku obcí, který je veden u krajského úřadu ode dne 1. ledna 2014 (Čl. XL zákona č. 303/2013 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva).

Legislativní odbor Ministerstva spravedlnosti ČR

Další výklady a stanoviska týkající se změn souvisejících s aktuální rekodifikací práva najdete na adrese: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/>.

O důležitých změnách budeme samozřejmě informovat i na našich webových stránkách nebo v dalších číslech tohoto bulletinu.

BULLETIN

Vydává Asociace veřejně prospěšných organizací ČR (AVPO ČR)

Malé náměstí 12,
110 00, Praha 1

IČ: 72074086

Tel: 224 239 876

E-mail: avpo@avpo.cz

www.avpo.cz

Bankovní spojení:
238350465/0300

Odpovědný redaktor:
Mgr. Aleš Mrázek

Sazba a grafická úprava:
Friends' Factory, s.r.o.

